

SZABOLCS.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Kiadó-tulajdonos: a „szabolcsmegyei lapkiadó-társulat.”

Előfizetési felhívás

„SZABOLCS”

július — deczemberi folyamára.

Minden hosszabb bevezetés és indoklás nélkül vagyunk bátrak bekopkoltatni a t. cz. olvasó közönséghez, azon szerény figyelemzetéssel, hogy a félév lejárván, méltóztassanak félévés és évnegyedés előfizetünk megújítani előfizetéseiket!

Örömmel tölt el azon morális és anyagi támogatás egyaránt, melyben nap nap után részesülünk a tisztelt közönség részéről, mit másnak bizonyul nem tulajdoníthatunk mint annak, hogy feladatunkat minden tőlünk kitelhető módon igyekeztünk és igyekszünk megfejteni! Örömmel tölt el az, hogy bár lapunkat soha és semmi esetben nem törekedtünk senkire is erőszakolni, előfizetőink száma még is folyvást emelkedés felben van, mi pedig a mostani nyomasztó anyagi viszonyok között mindenesetre figyelemre méltó körülmény.

Tehetséges és szorgalmas munkatársaink kellőleg biztosítják továbbra is lapunk szellemi érdekességét, sőt örömmel jelezhetjük, hogy ez a jövő félévben még emelkedni fog amennyiben országos híri munkatársakat sikerült újabban is lapunk számára megnyerni.

Állandó levelezőink nemcsak megyénkbeli, de az ország több helyeiről is vannak, mindamelllett valamint eddig, ugy ezután is megyei s városi érdekeinkre fektetjük a fősúlyt. Kerülői leszünk minden botránynak, mely nem javít, de elkeserít és végletekre vezet, ellenben határozottan igyekszünk megtisztítani társadalmi életünket minden visszaéléstől és ferde kinövéstől.

Biztosíthatjuk előfizetőinket, hogy semmi undorító polemiába nem engedjük magunkat ezutánra belevonni, ellenben minden nemesen hangzottatott ellenvélemény ellen felemeljük a kesztyűt becsületes tárgyilagossággal.

Még most sem vagyunk ugyan mentek az oldalról jövő gyanúsításoktól és rágalmaiktól, azonban azokra nem ügyelünk, mint a melyeknek nyilai ártalom nélkül hullanak le s pattannak vissza egyes lelkiségünk s becsületességünk paizsáról.

A halva született becsületlenkedéseket hagyjuk végsőt vonaglni a porban, melyből feljebb nem emelkedhetnek.

Valamint eddig nem, — ugy ezután se igyekszünk másokat magunk felemelésével megalázni s porba tiprni! Mi még azt az elvet valljuk: légy becsületes s élj hivatalosodnak s a jutalmat előbb utóbb megnyerend.

Reméljük, sőt hisszük, hogy ez elveknek még vannak megyénkben számos barátai, s míg ezek lesznek, addig lapunk életét sem féltjük.

Lapunk ezutánra is hasonló alakban fog megjelenni azzal a különbséggel, hogy a tartalomra nézve még nagyobb gondot igyekszünk fordítani, mely igyekezet, reméljük sikert aratand, ha régibb és újann nyert jeles munkatársainkra tekintünk.

Előfizetési díj mint eddig egész évre	—	—	4 frt
Félévre	—	—	2 "
Évnegyedre	—	—	1 "

Az előfizetési pénzek a kiadói hivatalhoz ezimezendők.

Nyiregyháza június 25-én. 1874.

A lapkiadó társulat.

Nyiregyháza, június 28.

Haladunk, haladunk!... Ki merné állítani az ellenkezőt?

Városunkban ez idő szerint van kétlap, maholnap lesz két folyóirat (orvosi) s a harmadik csak idő kérdése, mely megoldásra vár, de már valóban tervbe vétett.

Van két olvasó egyesület, melyek mindegyike elég jó lábán áll és jóirnek örvend, van közeliünkben furdó, mely külföldi utazók véleménye szerint is helyzete s természetes fekvése miatt egyáltalában nem válik szegényére Nyiregyházának; alakulóban van egy gőzfűdői társulat is. A város mellett eső „Széchenyi ligeten” restauratiót terveztek, majd talán valamikor létesülni fog! (talán a XX-dik század utó felében!

Szerk.) Oh de még mennyi van a mi tulajdonképen nincs!!!

Ime a miénknél sokkal kisebb városok képesek alkotni és fentartani lövöldét! Nyiregyháza erre ugyszólván nem is gondolt.

Igen szép számmal vannak pedig itt lelkes minden szépért, jóért, nemesért buzgó ifjak és férfiak, s a lövöldének eszméjét mégis mélyen engdik szunnyadni, talán ezt is majd a jövő században fogják felköltetni, pedig én teljesen hiszem, hogy ebben csak erőyes kezdeményezőre volna szükség s a többi magától menne. Megvagyok győződve, hogy a város, más városok példáját követve örömet adna annak helyiséget; felépítésére és keresztül vitelére pedig az ügybuzgóság és erős akarat elégséges lenne.

Hirdetési díjak:

Minden 5 hasábos petit-sor egyzeri hirdetésnél 5 kr. többszörinél 4 kr.
Terjedelmes hirdetések többszöri beiktatásán, kedvezőbb feltételek alatt eszközölhet.

Minden egyes beiktatás után kincstár illeték 30 kr.

A nyit-terben minden három hasábos garmond-sor díja 20 kr.

Az előfizetők, a hirdetések megfizetésénél, 20%-nyi kedvezményben részesülnek.

Lövöldét felfogásom szerint legzélszerűbb lenne felállítani a „Széchenyi ligeten,” mely a város központjához közel is esik, a mellett lombos fák által környezetik, és ha a város által czélba vett restauraatio végére tetet öltene magára: ez magára a városra nézve anyagi szempontból is kívánatos lenne.

Ajánljuk a közügyekért lelkesülő közönségnek ez eszmét, vajha ne ejtelnék az el, mint igen sok más üdvös gondolat; mint például a tűzoltó egyesület gondolata, mely ellen folyvást azt hozzák fel, hogy Nyiregyházán nincs arra szükség!

Ne adja Isten, hogy keserűen kelljen egykor megfizetnünk e halogatás árát! Valóban szerencse a szerencsétlenségben, hogy az eddigi tüzesetek legtöbbszörre csendes időben pusztítottak, de ha oly iszonyu csapás következne, mint a milyen S.-A.-Uj helyt sujtá, azt hiszem, hogy mindenek belátnák ennek szükségességét, mint a maguk kárán okulva belátnák S.-A.-Uj helyben.

Ha már olyanokról írok, melyek ez idő szerint körünkben nem léteznek, de a melyeknek létezése óhajtott volna; meg kell még emlékeznem ezalkalommal egy dolgról.

Folyvást újabb és újabb panaszok merülnek fel a helybeli mézárászokra vonatkozólag! Jó borsosáron mérik a húst, s ha megnyerjük azt, hogy fris húst kapunk akkor bizony abban sincs sok köszönet!

Nem volna-e üdvös más városok példájára husvágató társulatokat alakítani, mint p. o. Máramaros-Szigeten cselekedtek? Minden társulati tag befizetne egy bizonyos összeget, például 10 forintot, s míg ez összegből tartana, addig az illetők aránylag ingyen kapnák a húst. Ez által, míg egy részről olcsóbban jutnánk jó fris egészséges hushoz, más részről nemes versenyre buzdítanók a helybeli mézárásokat is.

Mindezen általam elősorolt eszmék méltók arra, hogy felettök gondolkozzunk, ha szükséges eszmét cseréljünk, nyilvánosan, vagy magán uton. Vegyük fel, tüzzük ki a haladás zászlaját minden irányban.

—es —r.

KÖZÜGYEK.

Az izraeliták gyermekeinek iskolázásáról meggyenkben.

Jelige: „Azt akarom, hogy az embernek minden egyes sajátsága a műveltséget tanustassa és a haladás biztosítója legyen.”

Gauvain.

„Hugo V. polgári háború-jában.

(Folytatás)

Tehát tudományra, műveltségre van szüksége zsidó és magyar polgártársainknak egyformán, hogy mint egy hazának — most már egyenlo fiai — egymást ne csak eltérjék; hanem meg is szeressék s becsüljék. A műveltségre nézve, pedig az idézett bölcsész-író szerint az erkölcsi és értelmi haladás igen fontos, ez feléleli az egész szellemi fejlődést.

A magyarok művelődéséről s ennek eszközeiről, iskoláiról, mint már említve volt, irtam a múlt évben. Most csak a zsidók erkölcsi és értelmi haladásáról, művelődéséről akarok egyet-mást elmondani s ezen művelődés eszközeiről, az erkölcsi és értelmi haladás faktorairól az o iskoláiról. Itt már valami öröndetes dolgot nem beszélhetek, ha csak igazat akarok mon-

dni; mi szokásomá vált már még akkor is, midőn jól sejttem, hogy megharagudszak érte.

Ki kell ugyanis jelentenem, hogy ama kevés híján 20,000 zsidónak, mint felekezettnek, rendes, nyilvános a törvény kívánalmának megfelelő iskolája, minél kevesebb van. Tudomásom szerint alig van 5 iskolája az sem nyilvános, hanem csak magán-intézet. Ezeknek kivül azon intézetek, melyekben az izraeliták gyermekeit tanítattak, neveltetnek, zugiskolák. Miel tartson ezekről az olvasó kitűnik majd az alábbiakból.

Már most körvonalozzuk az izraeliták helyzetét és mondjuk ki világosan e helyzetet szemben a törvény jogos kívánalmait.

Az izraeliták oly igen elszórtan élnek a 978,472 főldre terjedő Szabolcsmegyére területén levő mintegy 152 város és községben, hogy csak is két város van olyan, hol ezren felül laknak; alig van tíz kisebb város és község, hol 400-600-ig laknak. A többiek egy-két százanként, s 3 lélektől fel 100-ig, hol kevesebben vannak elszórtva.

Igen természetes, hogy ilyen állapot mellett a zsidóság, mint felekezet, iskolát, mely a törvény kívánalmainak, csak némi részben is megfelelhetne nem tarthat fenn; és nem is tart. Amde ebből nem következik az, hogy tehát e felekezet mind az idők végéig megtartsa elszigetelt állását; és ne tanulja meg a most főleg nemzedék, mivel tartozik azon nemzetnek és azon hála iránt, mely őt emancipálta, polgárjoggal megajándékozta.

Nem afféle, némelyek által fájdalom! szokásba vett jogcsontítás, vagy talán jobban mondva, jog megszorítás kívánása ez. Legkevesbé vegye pedig az olvasó a polgári közösség hánytorgatásának, a mit mondok. Mert hiszen én épen az egyeni jogok elismerése s a jognak minden egyenre való kiterjesztése mellett beszélek, midőn szólanó alkalmam van. S mielőtt gondolkodásom e mostani irányt kapta, azóta szemtől és teljes meggyőződésből valóm és hirdetem Mesteremnek az ígét s ezeknek vallomását ma szeretném látni, hogy: „Nincsen különbség zsidó vagy pogány vagy görög között; hanem az emberek mindnyájan egyenlők és szabadok.” De midőn az emberek társulnak, az egyeni jogot alá kell rendelni az egyes egyénekből álló társulatok által, a közbéle, közjéleklőzéstől való érdekekben azozott, közakarattal, közmegjegyzéssel hozott, szabályoknak, törvényeknek. E nélkül társulást egylet, nemzet, hazát nem állhat fenn!

Na de nagy kerülőt is tettem; hát visszatérök azonnal tárgyához.

Igen! azt mondod, hogy még azért; mert az izraeliták mint felekezet nem tarthatnak fel iskolát, nem követhetik az, hogy polgárjogok s egyéb jogokból folyó kötelezések ismeretere ne tanítottassák gyermekeiket; hanem az következik igenis, hogy bontakozzanak ki ok is főként faluhelyeken lakók elszigetelt helyzetükből s közeledjenek a hazai többi polgárhoz; és példánul iskola fenntartása végett társakozzának azokkal. Legyen akarmint a dolog; csak úgy ne legyen mint addig volt; mert a régiék elmulat és mindenek megújultak, megváltoztak. Nem csak más idők; hanem más emberek és más intézmények kerültek elő az idő folyamán.

Első kérdés most, hogy miként állott régen s nagyrészen áll még most is az izraeliták iskolai ügye? A felelet egy kissé hosszal lesz.

Eldug egy iskoláztatták s így neveltetik még ma is, kivált kisebb falukon a zsidók gyermekeiket, hogy a hol magában a községben akad tíz, tizenöt iskolázható gyermek ott helyben fogadnak fel fél-, vagy egy

évre, egy ifjabb, vagy idősebb (a milyen kerületly egyéjűt, ki a Talnabudól tud olvasni; a zsidók imádkozási szertartásait ismeri; tud valamennyire írni, számolni, valami keveset olvasott magyarul is. És ennek neve: tanító. Hol az egy faluban lakó kevesen vannak. Két-három falubeli zsidó-zsúle áll társaságba és együtt fogadnak ilyen tanító.

Az ily egyének közül, tizből egy ha ismeri a mai tanrend- és tanmódszert. Pedig midőn ezt mondom inkább szépittem, mint feketettem a dolgot. Irva-olvasás, természetrajz, magyar nyelvtan, földrajz, történet stb. ismeretlen minőségek ez ex-tanítók előtt. Iskolai helyiségül leggyakrabban az illető tanító szobája szolgál. Láttam ilyet is már. Egyebet nem mondok felele, minthogy a felszerelésről ez intézetnek csufoit helyiségek rendezői mit sem tudnak. Ezt hallottam azon megyékben lévő illyenül magánintézetek felől is, melyeket saját szememmel nem láthatam; hallottam pedig olyan egyenektől a kik teljes hitelt érdemlően Természeti, hogy mind a tanítók, mind az iskolai helyiségekre nézve, akadt talán három kivétel. Én többet nem tudok. De ha több volna, annál jobb; én többet nem is tudok, nem is hallottam azoktól sem, kiktől e tárgyban kérdézősködtem; hanem a nagy részre áll az amit leírtam. A ki kételkednék: nézzen és tudakozzon utánam e tárgyban s állításom igazoltatáról szomorúan fog meggyőződni.

Ily iskolákban mert csak ezt a nevet adom nekik, a gunyveveket nem szeretem nyilvánosan használni — ily ex-tanítók magyar érzelmi világot használni nem nevelnek, nem nevelhetnek. Ez napnál világosabb igazság. Tehát a hazának nem hasznára; de inkább kárra s a nemzet ügyének hátrányára vannak. Szellemi fejlődéstől, képzéstől, miután az erre megkívánt s nélkülözhetlen segédesszüköket nem használják, szó sincs. Minthogy az értelmet nem fejlesztik, kárra vannak a zsidó gyermekek, az emberek s közvetve az emberiségnek; s ennek haladását gátolják. Minthogy az imádkozáshoz szükséges kellek, ceremóniák elcsúsztatása, megzokszása még egyáltalában nem tesz sem javítást, sem erkölcsössé: emellogva a vallás-erkölcsi életre nézve is meddő marad minden működésök. Szóval: az emberben sem az erkölcsi, sem az értelmi részt nem gyarapítják; pedig e kettőre kell törekedni minden nevelő intézetben, minden tanítóknak; mivel: „Az erkölcsi és értelmi haladás igen fontos a mivelődés fogalmára nézve s felőlük az egész szellemi fejlődést. Hogy közelességeinket teljesíteni akarjuk: ez az erkölcsi része; hogy tudjuk mint kell azokat teljesíteni: ez az értelmi rész.”

A mit tesznek s tanítanak, az abból áll, hogy a ceremóniák elcsúsztatásán kívül, megmozgik a növekedő fejét az ex-tanítók, a Talnabudól, holmi messiaticus ábrándokkal. Tanítják ábrándozni őket egy hatalmas zsidó ország felállításáról, alapításáról (Hogy hol? ezt nem tudtam ki. Talán csak nem ezen a földön: „a melyen most a magyarok laknak? Mely nagy bőveben van éreznek, halaknak.”) Mert a zsidóság nagy része — tisztelet a felvilágosult lényeknek — a Jahué cultusban még ma is választott népek képzeli, tartja magát. S ha meglátni is velünk egy földön: nem a hazai felvilágulás csúgú lelke; hanem a régen várt messiás eljövetelel, egy a választott nép fogalmának megfelelő boldog izrael országza után ép. Egész lényével a multon jöttünk, a képtelenség valamely foglalkozásra sem nyilvánul mindig oly féltékenyen, mint John Adams” esetében, kit apja (célszerű), saját mesterségére kezdett tanítani. Beszéljük, hogy szüle egy napon valami börtököt adott neki, hogy azokat egy munta szert kívágya, mely mintában egy háromszögletes lyuk volt, melynélfogva az szegre volt akasztható; és a gyerek a mintát pontosan követte, a háromszögletes lyukkal együtt! Az is igaz, hogy a hiúság itt könnyen elboldondítja az embereket; az a fatalság igen hajlandó tehetségeit tulbecsülni. Hány ember tartja magát költőnek, kit a pegazus megrugott, vagy mi tán még rosszabb, ki közpérszűt verseket ír; vagy nem hitte-e Liston, hogy „Macbeth”-et játszani van hivatva, s nem tervezte-e Douglas Jerrold egy természetudományi munka megírását? Nem képzelte-e Dávid, a festész, hogy államferiunak van „kivágya.” Nem kezdett-e Jonquill, ki oly felségösen festett virágokat az gyümölcsököt, óriási vásznakat? S nemnyi eszt még ilyen! Késéskül, történeket ilyen és még kiál többé tévedések; azonban a levonások után megmarad azon általános igazság, hogy az emberek egyes hivatások betöltésére vannak teremtve, és nagyon balga dolog azokat másoknak rovására elhanyagolni. Némely fiúnak a szerszám illik kezébe, mások épen úgy illenek az üzletbe. Tudományos foglalkozásoktól némelyek idegenkednek, kik minden könyv felett ásitának a nevelő rászólt homloka daczára; míg mások, kiknek semmi haj-

latalom ellenkezik és csak költői érzégek és ábrándozás valami távoli és ismeretlen után.” A legrosszabb esetben is van rá példa, hogy a zugiskolákban is tanítanak valamit kevés írást és olvasást, de egyebet a többsége ez iskola vezetőinek nem tanít tudom.

Tényeket közöndomásu dolgokat soroltam fel az olvasó előtt, azon hitben vagyok, S midőn előadtam, hogy a legtöbb zsidó iskolában mit és miként tanítanak; megfeleltetnám ama régebben saját magam által feltett kérdésre, hogy: mit tartson az olvasó a zsidó iskolákról. Tehát tovább. Még pedig előre, a jövőre tekintünk már most.

(Vége köv)

Nyirfalombok.

XVIII.

(Újdonság, Gódnaság, Észrevétel. A modor. Mi a divat Rügen szigetén? Pamela et Comp. Jellemvonások. Egy gimplie és az orakulum. Kérdés és felelet. Mentősgútnak téveds estere.)

— Ide ide hölgyeim, szépeim, anyagyalim! újdonságot mondunk, nagy és rendkívüli újdonságot.

— Halljuk bátyit, halljuk!

— De titoktartást kerünk.

— Mindenesetre (talán).

— Tehát... tehát Pamela nagysám férjhez szeretne menni... Nos, ugy-e ezt még csak nem is álmodták?

— Hisz ez csak nem ugy-e én régen hallottam.

— És is... én is... én is...

— Hogy? Hallották? Régen hallották? Mindnyájan hallották? Még magácska is iczi-piczi Pirokska azzal az ártatlan virágarczzal? Hiszen kérem akkor kegyetek valóságos telegraf... Hancam azt várják többé, hogy mi előtek valaha valamit újságulunk... Egyéb-iránt ha ketyek tudják is, de nem tudja a publikum, tehát most már nem magácskának (nem, csak azért sem) hanem a mi jó közönségünknek pletykáljuk el újdonságunkat. ... Urak és delnök! tisztelt előzetős és előmenfőttes olvasói a „Szabolcs”-nak... hallják tőlünk a lihetlen újdonságot, mely fontosabb a magyar bank-kérdésnél, érdekesebb a francia és spanyol köztársaság vajadásánál, jelentékenyebb a miniszter-krizisnél, a nyírvi estornánál és a mátesztkai ititő győzelménél... Pamela nagysám férjhez szeretne menni...

— Hiszen nincs most farsang! jegyzi meg ellenünkben Simplicius uram.

— Persze hogy nincs... de hát kell ahöz farsang, ha valaki „török-szakad” férjhez szeretne menni? (Oh Simplicius, óh irástudatlan irástudó!)

— De hát, ha férjhez szeretne menni, e részben tökéletesen igaza van, — suttog felénk egy hang, — ha nem e-csalóknak madame Dunsaludó.

— Oh igen! régen tudjuk a hölgyről, hogy „kikeletkor virítani kénytelen”... hanem azért azt monjuk, hogy a modor, az az átkozott modor, melyet Pamela nagysám praktizál, aligha illeszhető a nőiség és ílem aranykeretbe... Olvastuk valahol, hogy Rügen szigetén a férjhez menendő hölgy két-két függeszt ablakára, s ha az halad el az ablak előtt, a kit szeret, a kötöt lerántja... no de, a menyői ház anyi szokás” s a jelezett menyasszonyhatalm-műtét teljesen szabatos lehet, ott... hanem bizony „itt” több szépséget, ánnuralmat és főségeket karolunk látni azokban a kedves alakokban, kikről a költő zeng: „magyar hölgynek születtél, áldd érvet végeztet.” s ezért nem lehet el nem itélükben a kihívó, a nőiséget minden srtó modort, melyet itt-ott (bár hála Hadurnak! csak igen igen

A „Szabolcs” tárczája.

Búcsú Nyiregyházától.

Mint hajós, ki oceánának Partját elhagyta
S a szésselyes hullám, örvény
Imbolgylt alatta:
Félve léptem át határod
Nyiregyháza város
S szivem úgy fáj, hogy távozni
Itt kell hagyni már most,
Tiszta szív és hű barátság,
Mely rokon szívet vár,
Mely nem ing meg, sors világra
Támadon rea bár,
Szerzett itt sok boldog perczet
Boldog órat nékem!
Ó mi kar hogy elrepülték
Mint felhő az égen!
Láttam még itt élni égni
Ósi fényességben
Azt a tüzet, azt a lángot
Érteknél szivében
E tüzet a szabadságot,
Mely csak szellőt varna,
Hogy ropogva a világot
A földet bejárja
És nyomán a tiszta földön
Kelve új virulat,
Mejyre ...zta harmatgyöngyöt
Maga lsten hullat.
Megtisztulva szeny, salaktól
A hazá a nemzet
Boldogságot sugna ennek
Egy menyeyi szengzet.
S mit láttam még oh ne kérdjed
Érre gyenge tollam
Ó e drága gondolatnál
Szivem félve dobban!...
Két ábrándos szemvilága
Két szép fényes átom.
Oh ezt mélyen és örökre
Kebelembe zárom.

Dues György

MUTATVÁNY

dr. Mathews Vilmos „Hogyan boldogulunk?” című a művelt világban nagy sensatit keltett művéből.

Életpálya választása.

(Vége.)

Igaz, a zánt előbb mondk, hogy az ember hajlami nem mindig szembetűnik az tjságban. Még a lánegsek sem lépnek úgy a világba, hogy a körülményekből a kiváló adományokat meg lehetne jósolni. Kéves millióm van, ki „ezüst kanállal a szajában” jött a világra; kevés harcosz, ki Owen Glendoverrel dicsekedtik, hogy születésük „az ég homloka bösz alakokkal volt tele”; keves lovász, ki, midőn kérdezte, tud-e lovagolni, Mark Meddle-lal felelt, hogy löháton született. A képtelenség valamely foglalkozásra sem nyilvánul mindig oly féltékenyen, mint John Adams” esetében, kit apja (célszerű), saját mesterségére kezdett tanítani. Beszéljük, hogy szüle egy napon valami börtököt adott neki, hogy azokat egy munta szert kívágya, mely mintában egy háromszögletes lyuk volt, melynélfogva az szegre volt akasztható; és a gyerek a mintát pontosan követte, a háromszögletes lyukkal együtt! Az is igaz, hogy a hiúság itt könnyen elboldondítja az embereket; az a fatalság igen hajlandó tehetségeit tulbecsülni. Hány ember tartja magát költőnek, kit a pegazus megrugott, vagy mi tán még rosszabb, ki közpérszűt verseket ír; vagy nem hitte-e Liston, hogy „Macbeth”-et játszani van hivatva, s nem tervezte-e Douglas Jerrold egy természetudományi munka megírását? Nem képzelte-e Dávid, a festész, hogy államferiunak van „kivágya.” Nem kezdett-e Jonquill, ki oly felségösen festett virágokat az gyümölcsököt, óriási vásznakat? S nemnyi eszt még ilyen! Késéskül, történeket ilyen és még kiál többé tévedések; azonban a levonások után megmarad azon általános igazság, hogy az emberek egyes hivatások betöltésére vannak teremtve, és nagyon balga dolog azokat másoknak rovására elhanyagolni. Némely fiúnak a szerszám illik kezébe, mások épen úgy illenek az üzletbe. Tudományos foglalkozásoktól némelyek idegenkednek, kik minden könyv felett ásitának a nevelő rászólt homloka daczára; míg mások, kiknek semmi haj-

*) Valószínűleg az E. Á. élők.

lanuk a gazdasázhathoz, üzérkedéshez, vagy kézi munkához, egészen felélednek valamely történelmi könyv felett; vagy éber figyelemmel kísérik a nagytit ügy felfedéseit. Még ahol a természet jelei homályosak is, nem tanácsoz azokat elhanyagolni; hanem a szülő kötelezése, hosszasan és türelmesen figyelni, míg bizonyosságot nem lát. Egy vegyszér ügyességével kell minden szellemi próba-elemeket alkalmazni, míg azok kimerítve nincsenek; — — — olykor a lélek korlátatlan keresésére ügyelve, olykor a világ társjátázt hozva előjük, hogy választanak Bulwernek „Caxton”-ja ad egy jó tanácsot erre nézve. Mialatt a regény első alakja fának tanulmányait intézi, eszébe jut, hogy valamely görög író azt mondta, mikép valaki megakartván kímélni méltat a távoli virágok után röpkedőből, megnyirta szárnyait és előjük helyezte a legkitünőbb válogatot virágokat. De a szegény méhek nem készítették mézet; s így elhatározza, hogy az ő fiatal Pisztratusa maga keresse mézét.

Szerencsére, nagy lüngével bíró embereknél a lélek hajlama oly erős, hogy nincs harmalában semmi boldonos szülőnek azt ellenezi! Már jóval főriúkor előtt lelkeiket folyást egy tárgy kísérti, mint Miltiades szelleme az atheni államferiut, nem hagyta őket aludni! Ezek egy bizonyos pályát választanak, nem azért, mert azt hiszik a legjobban, mert az ígér leg-több dicsőséget, pénzt vagy boldogságot, de mert nem tehetnek máskép, s ugyanazon okból mellette maradnak még ének. Annjít tudnak, hogy szeretik hivatásukat és így annak adják egész lelküket. Le lehet ezeken genúsát lánczolni egy időre hiálatlan szolgai foglalkozáshoz; de végre elkövetkezik az idő, talán minden úzenet vagy lazadás nélkül, midőn nem fog többé túrni; midőn hajhatatlanul megtagadva a kötelek további verését, szobrot farag vagy képet fest vagy „fenséges rimeket épít”, és előáll egy Apollo, egy Madonna, vagy egy Divna Comedia, a szerint, a mmit a sors vagy a sugallat intézi Ott volt Hogartit, ott volt Correggio; mi kiegészíti e nagy művészeket azon tőkély elnyerésére, mely az emberiséget meglepé és elragadja? Sem egy ama helyeslő mosolya, sem egy apa ránczolt homloka, sem a tanítók segítsége, sem a világ elhamarkodott tapsai; hanem az élénk villanyos átható élvélet, melylyel az egyik valamely groteszk eseményt vagy kifejezést ragadott meg vagy a „lélek azon elragadtsága, mely a másikkal szemében áll, midőn egy angyalt rajzolt le az égről.”

szórványosan) nyilvánvaló látnok és Pamelá és Comp. cég alatt eredeti torz alakjában ezemel megörökített.

Pamelá nagysám rendületlen híve a népdalnak „ez a szemem ez a kerek, a hánjat lút annyit szeret” ma Áthurt, honlap Tiborczot, holnapat Gaszort; — Oszkár feleli Náciért, Néazit Eleméért, Elemét féldozza Alfrédet s Alfrédnek fittetv hány Bendeguz kedvéért... miért nem? retentó utalmas valami az az örökös egyhangúság... „gegessen und vergessen” mondja a német sógor nagy bölcsen s hasonló szellemben a magyar példabeszéd: „gombház, ha leszakad, lesz más!”

Pamelá nagysám olyan mint a bátor és hős hadvezér, ki soha sem várja be a támadást, hanem maga intéz merész rohamot az ellentáborra, hogy mielőbb elmondhassa Caesarral: jöttem, láttam, győztem... vagy mint a tapasztalt madarász, ki gondosan, ügyesen rakja ki lépvesszőt, hogy tetszelgés és kacértság, a kőny és mosoly enyvével, most újatós hölgy, majd (mint a körülmények és egyének szükségéig) minden napra foghasson magának egy egy udvarlót... ha mást nem, legalább egy irósvásznát „gimplit”...

Pamelá nagysámról aligha mondhatnók azt, mit egy külföldi utazó mondott a magyar hölgyekről: „mind-egyik olyan, mint egy királynő”... ha csak a nagylelkűség szempontjából nem, melyet a virágosok, lejel-fürtök, arczképek, légyottok s más rokonnemű emlekek osztagatásában szokott tanusítani, még pedig az internacionale és a mormon-tanelveinek alkalmazásával.

Pamelá nagysámtól a higgadt életbölcsesség az ószinte jóakarát gyakran figyelmezteti a modor kirívó fonákosságára, a női méltóság varázsbombuszának megőrzésére... hanem aztán ilyenkor kellene öt látni és hallani feljajogó szentvédelmeket idevalami bakugrásában!... Azt vélik önkök, hogy ilyenkor a tisztelt hölgy „félíg virág, félíg tövis”? Oh nem! Tehát olyan, mint „a borssal vagy paprikával behintett róza, ... nem lehet hozzá közelitni a nélkül hogy ne tűszkoljúnk”? Vagy talán szakasztott mása annak a nénem asszonynak, kit Kisfaludi K. rajzol: „dörög-morog, íreg-forgó, nyelve pereg, mint a kerek, pítteg-patog, esztig-esztog, szót nem enged, míg elreked”? Jó is volna! Képzélek önkök a földreges moraját, a lóportörny felrobbanását, Kotopasi kitérését teretbe foglalva, hozza meg szórórosta zuhogását, a gölya kelepenceit, a Sebes Kőrös moraját, a záporuzást és a macskazene zúrhangját, s fogalmak leand a jelenet pokoli symphóniájáról... jó é! igralmaz füleknök és általmaz minden hívo lelket jó tanácsok osztásától!

Hanem úgy látjuk szeméiből ifju levente! hogy őnt a jelezett delno erősen érdekli, hogy szeretne is közelebbről megismerkedni személy leírásával és körülményeivel... Legyen! Kerdezen ön mi teleni fogunk leikismeretesen (egyetnást ellahgattva).

Fiatal-e az a delnő?
— Már hogy ne volna! (Mátéfalva-született, ott pedig az „anyakönyv” tüzvész martaléka lön, s így nem félünk, hogy hazugságban maradtunk!)
— Szép-e?
— Szép-e? Teringtét, miy kérdés! Nem szép uram, hanem hajólo ragyogó szépség... (bár arról nem állunk jót, hogy róza arca, hattunyaka, szíft-termete, gyöngysofóza, zás hajzata mind a természet hamisítatlan kegydománya... noha azt sem merészélek állítani, hogy mindezek a művészet zálogátráblól kölcsönzött „máramrosi gyémántok”... sőt ha biztos tu-

Nem rekeszthetjük be személdőéseinket, anélkül, hogy meg ne emlékezzünk, az egyszer megfontolás után választott mesterséghez való ragaszkodás fontosságáról. A csigédges óráiban, vagy valamely eszlődés fájdalma alatt, a fiatal ember hajlandó hinni, hogy valamely más hitvátsában sikeresebb lehetett volna. Ői könnyű, miy valamit a távolból nézünk, csak a fényes oldalt látni, ői könnyű álmózni a szándék határozottságáról és fívszóságáról, melyekkel haladna, és a képzelemben felszállni annak legképráztatóbb tiszteségeihez, minden vetélytársak dacára, hogy nem meglepő, ha némelyek elhagyják megkezdett pályájukat olyankor, melyre kevesebb képességük. De ha felgondoljuk, hogy az ember ugyanaz marad, bármily legyen foglalkozása, hogy állásának pusztá változtatása nem alakítja át szellemét, következtetnünk kell, hogy a legtöbb esetben, nem fog nyerni a csere által.

Természetesen, mint már megmutattuk, az ember elő szőnyeg tévedhet hitvátsának választásában, hogy azt elhanyagi és újra választani, szükség ismét, százak nem leik magukat helyükön külső befolyások, korai társulások, szülők megmondolában választása, vagy gyermekek szeszély következtében. De a fiatal ember nagyon lassu legyen abban, hogy ilyet elligyen, főképp már sok becses tapasztalat megszerzése után, és ői foglalkozást csak akkor tanácsos megkísértenie, ha a legelsőzintb kiserlések ismétlése is sikertelen maradna. Senki sem fog szívből és erőlyesen dolgozni, ha folyvást azon eszme kísérti, hogy más hitvátsnak jobban tudna megfelelni. Semmi esetre sem bizonyos, hogy az illető választása jobb lett volna-e, mint a szülők. Soha sem vették-e észre egy élelemlő-őr által emhittett azon tényt, hogy egy „álarcos mulatságban, hol az illetők azon jellemeket vették föl, melyeket szeretnek miy rosszul adnak azokat gyakran”? Ifjaink nagy hibája az ingadozás; és miy egyik ragaszkodik azon hitvátsához, melyet el kellene hagynia, tizen elhagyják azon hitvátsát, mely mellett maradniuk kellene. Minél jobb a hitváts, annál valószínűbb, hogy ezt tegyék; mert mindazon nemei a foglalkozások, melyeknek legbiztosabb a sikere, melyek az idő folytán legjobban fizetnek, kezdetben a legkevésbé kecsesgittők. Ez is megmagyarázható, ha valaki akadályokra bukkan utjában, hogy azt képrelje, a többi utak egészen simák. Azonban semmire sem lehet menni a szándék szívóssága nélkül; ne adja fel tehát senki megfontolás után vá-

domántunk volna is e részben, ismert lovagiaságunk-nál fogva hallgatnánk.)

— És hangja?
— Mint a esaloganyé Malibrán eltörpülne mellette, Catalani, Patti Sarolta hozzá mérve olyanok mint a fényábrók csilláma a nap vakító ragyogása mellett (A világ ugyan azt beszéli, hogy hangja a páváéhoz huz, de hát ez rágalom is lehet).

— Gazdag?
— Meghiszem! mint egy keletindiai nábob-leány. Van sok tőkéje (az udvaron... vincerfa) értékpapirjai (leszámítolási cédulák) és vagy 500 köblös földje (a holdban).

— Megyek, rohanok, repülök, elvennem, ha „lét feji sárkány” volna is csak gazdag legyen. Hanem apropos! hol lakik?

— De már azt nem mondjuk meg... „keressék és megtaláljátok”...

Azt kérdezik már most kegyetek, hogy vajjon sikerül-e Pamelá nagysámnak emhittett „torik-szakad” óhajta: „Kétkedtem, mitűn valamin a hajandú diák tudott az étkedzsetből annyit, hogy „a kandalló nem fűstöl soha, ha nem raknak tizet belé” — ugy mi is megtanultuk a nemzetgazdászoktól az elvet, hogy minél nagyobb a kínlat annál lanyhább az üzlet s esékélyebb az árfoylam. — Azt is megtanultuk az életből, hogy a hín, könnyelmű és kaczer hölgyeket bámulják, dicsőitök, bálványozzák, és... és „a faképnél” hagják. Valosínüleg tehát Pamelá nagysámnak is ez leend sorsa, jövője... De hát ha tévedünk, hát ha jóslatunk nem teljesülend, hátha ifju leventénk azért meg is hódította az „erény Gibráltárját”?... Nem lehetetlen, hanem részkorol épen nem fogjuk irigyelni a „boldog férj” családletét... tévedésünket pedig mentse ki azon egyszerű körülmény, hogy miy tudós férfiu mentegetőzik: „wir haben weder Sitz, noch Stimme im Rathe der Gotter”...

Tanúgy.

A nyiregyházi ág. h. ev. egyház népiskoláinak vizsgái a lefolyt két utolsó héten tartattak meg a templomban, és pedig a 10 tanügyi iskola vizsgái I. hó 15—17-én, a 12 városi iskolák pedig 21—24-én. Ha tekintetbe vesszük hogy a tanítók kár a kezdet s egy történelmi pályá nehézségeivel küzdött, a mennyiben a ministerialis tanterv ez évben volt tanodánkba először behozva, lehetetlen kiváló elismerésünket megvonnunk azon könyedséget, melylyel a városi tanítók ugyszólván kivétel nélkül, s az adott viszonyok között az igények természet szerűleg csak kevésbé szigorú mértékével bíráltató tanyaiaknak is tetemes aránya, magukat ezen új helyzetbe beajattalák s azon szorgalomért, melylyel e nehézségekkel megküzdöttek. A magyar nyelvben is dicseretes eredmény eretett el. Csak elvre uraim ez uton, váruvátnak mindnyájunk által óhajtott felvirágozása, csak a minden rétegekbe leható művelődéssel haladhat párhuzamos lépésben, s ennek önkök első sorban apostolai, tanítói urak! A tanulók között 199 db. iskolai s más tanulósgok illetőleg vallásos tartalmu tankönyv osztattat ki jutalom gyanint, a tanayi tanítók közül pedig Valent Pál mandabokorbeli 20 és Fildán Márton tulyanbokorbeli 30 frt ösztöndíjban részesültek.

Az östötályu gymnasium nyilvános vizsgái I. hó 25-én tartattak meg, szintűn a templomban, és pedig délelőtt az I. II-ik delután pedig a III. IV. és V-ik osztály igen szép közönség jelenlétében s annyival dicser-

lasztott foglalkozását, ha csak a visszalépést ajánló érvek nem sokkal súlyosabbak a folytatást ajánlóknál.

Végre, azt mondanok minden fiatal embernek, hogy bármely pályára lépett legyen is ördökédk tőle hogy megvetést szenvedjen az iránt. Ne dicsekédkj senki azon magasztalokkal, melyeket nagyratóró szelleme elérhetett volna, ha nem békázott volna a földhöz; azon ragyogó dolgokkal, melyeket véghez vihettek volna, ha nem lett volna elvárva, korátóva és visszatartva a halacsny és szük hatáskörben. Az ily beszédek igen szépen hangzanak és feltehető, hogy azok, kik hallják, vajmi nagyratóró nemes szellem jelenék fogják venni, mely nagyobb dolgokra képes, mint minököt alkalma van felmutatni. Azonban alig lehet nagyobb hihát elkövetni. A mit valaki ily szellemben mond, igaz lehet: de a világ, mely a sikert tartja az érdem igaz próbakövéül és úgy vélekedik, hogy kilencvenkilenc ember a száz közül előbb utóbb igazi helye szívnalára talál, a hiúságnak fogja azt tulajdonítani. A közvélemény szerint mindig megtalálja az igazi tehetség azon utat, melyen érvényre emelkedie ismeretessé lesz; és mindenütt, hol a lángelme eme kiváltásga nincs meg, az egyes ember tehetségi iránt elkövetett igazságtalanság, az idő folytával, alig lesz észrevehető. Ha hitvátsa valakinek alacsony, nemesse meg azt azon modor által, melyben kötelességet teljesít, és ki fogja vivni a tiszteletet mindazoktól, kiknek kedvező véleménye ér valmit. Azon napok rég elmúltak, midőn valakinek le kellett esztigsztenie fejét, mivel hasznos foglalkozást az emberek kiestnyelték. Lord Townsend, ki a repát honosítá meg Európában, ezért gnynevet kapott az udvar élczeskdőtől; de ma alig van valaki, ki be nem látja, hogy több jót tett ezáltal hazájával, mint a leha udvaroncok egész serege. Nem a hitváts vagy állás nemestis az embert, hanem az ember emeli a hitvátsát. Ebben az élet olyan, mint a szinpad. Minden színesz nem játszhatik főszerepet, még ha nindegyik képes volna is rá; de a játék soha sem sikerül jobban, és soha sem arat annyi tópot, mint midőn a jelenek le a legkevésbé lényegesek, ői egyénekkel vannak betöltve, kik sokkal nagyobb képességgel bírnak, mint mennyit mutatniok kell.

retesebb sikerrel, mivel a négy tanár az ötöknek leadattát is végző minden reductiv nélkül s az ezen lefelé működött 4 nemes tanár közül is csak három három jelent meg a vizsgán, a 4-ik Kúrtóssy József, fekdűt azalatt némán a ravatalon, tantárgyaiból Leffler Sámuel helybeli segédlelkész kérdező ki a tanítványokat s tartá meg már előbb a szigorlatokat is, oly otthonossággal, miúta csak maga adta volt volna nekik az illettó s tárgyakat elő. — Ezen alkalomra, miután az östötándj alapítványokból a fenálló szabály rendelkezések értelmében csak helybeli származásu evang. vallásu gyermekek részesülhetnek, magú adakozások gyűjtöttek oly célból, hogy nem helybeli származásu s más vallásu szorgalmas és kitűnő tanulók is jutalmazhatassanak. Ezen adakozások a következők: Nikelszky Mátýás, Martiny József, Benes László, Nikelszky Sámuel, Jánoszy Andrá, Elek Ferenc, Jung Adólf, Bloch B., Palánszky Sámuel, Dr. Kovács Sándor, Kovács Gerő, Dr. Sziklássy, Kardoss Kálmán, Nádaszy Lajos, Czinez Sámuel, Mathaides Gusztáv, Hilján Sámuel, Mesko Pál, Sary Pál, Pollák Alajosné, Groak Zsigmondó, Kornstein N. né, Sir Ignácze, Nikelszky Lajos, Kerekért Miklós, Bartko György, Kohut I. né, Hüffel Lajos, Saek Mór, Klár aron, Haas Mór, Farbak József, 1—1 frt, Kacska Sámuel, Ötványi Endre, Fisch Antal, Pazár István, Leffler Sámuel, Hurai Mihály egyenkint 50 frt, Összesen 38 frt.

Kiosztattak pedig összesen a következő östötándjak: Az I-ő osztályban: Mráz Gyula és Gyuris István egyenkint 5 frt, Irányi Mihály, Hoffman Mór, Szatkeves Adólf 2—2 forint.

A II-ik osztályban: Riszdorfer János és Benzur Bálint 5—5 frt, Fazekas Ferenc, Petrisin János, Sziklasi Géza, Feuerlicht Salamon 2—2 frt.

A III-ik osztályban Noszák Pál 10 frt, Hajnalfy János, Kovács Kálmán 5—5 frt, Szesty Lajos 4 frt, Sugár Ignác 2 frt.

A IV-ik osztályban: Csernák Sámuel és Karlovsky Géza 10—10 frt, Mráz János 6 frt, Oláh Ignác 4 frt, Hartstein Ignác, Gansl Albert 2—2 frt.

A V-ik osztályban: Nikelszky Jenő 10 frt. Összesen: 104 forint.

Azonkívül a Bartholomaeides főesperes ur által 2 legjobb rajzolónak felajánlott 1—1 ezüst frtost Szécsy Lajos III. osztálybeli és Oláh Ignác IV-ik osztálybeli tanulók nyertek el.

A mily örömdetes volt az egész vizsga folyamata, oly érdeklényen megható volt a vége. Palánszky Sámuel az újonan szerzett gymnasiumnak első s 13 éveken át újonni érdemeket szerzett tanára, ki gyengélekedés folytán orvosi tanács következtében a tanári pályáról képeken lép, bucsuzott itt kedves tanítuettétől s fogadja az iskolai előjáróság elismerő búcsu-szavait és jó kívánatát s aztán a tanév szomorú berekesztésűl bus szívvél vult a tanuló ifjúság tanárainak vezetése alatt az oly váratlanul elhalt Kúrtóssy tanár házhöz, hogy annak temetésén a kegyelet adójt bemutassa, kinek élete s működéséről külön é lapok külön cikkben is meg fognak emlékezni.

Danó.

UDJONSÁGOK.

— A „Szaboles” mult évi folyamában kifejezett azon óhajátusnak, miszerint Wildner Alajos zenetanár nyilvános évi vizsgája alkalmából egyes műpártolók által östötándjak ajánlatnának fel, a szorgalmasabb tanítványok östötzésére, már ez évben megteremte gyümölcsét, amennyiben it. Simon Endre esz-pleb. ur 1-ő ezüst talért és 1 ezüst újrtost; Wildner Alajos zenetanár ur pedig egy finom értékes hegedű-vonót, 1 ezüst újrtost és arczképt aranyozott keretben ajánlották fel Reméljük, hogy e tárgyak még szaporítottai fognak a vizsga napjain.

(Szék) Vették a helyben megjelenő „Termeszét gyógyász” című szaklapot a következő tartalommal: Beyeretz. Ajánlat (votivum). A természet gyógytan és gyógymod. Kérését saját naplóból. Gondolat-fűzér. Lovélszékény. Melegen ajánljuk e gondosan s elég tartalmasan szerkesztett szaklapot minden család figyelmébe, ezélya e lapnak a természet gyógyerejével megismertetni az olvasó közönséget. Ez élvek és utatiságos gondos megfigyelése képessé teszi az embert arra, hogy maga legyen nagának orrossa, mely eszközlöttik a vizg okserű használata és a mertekeltessegg által, melyszerint kerülni kell minl azt is az egészésgét megtámadja s veszélyeztetli. Ára a lapnak egész evre 4, félvre 2 frt. Megjelen minden hó 1-én és 15-én. Szerkeszti Ungerleider Jónás.

— **Új istökök.** Jövő héten az égboltozatán megjelenés istökök lesz látható. Ezen istökök f. évü április 7-én ledettedt fel. Mindinkább közeledek a naphoz, illettóleg földünk közli. Minijü végével a holdtőle miatt szépségéből sokat fog veszíteni, de Julius elejen, különösen holdtőle után, mikor földünköt alig 8—12 millió mertföldtől távolítsa jó, annál szebb lesz. Kár, hogy július 20. körül, midőn legsebb pompájában fog tündökölni, nálunk már nem lesz látható.

□ **Folyó hó 17-ére** viradóra a villám Bogdányban a r. cath. újonnan épült iskolát megütötte, s az épület meg is égett.

(Pr.) **Ujnyegyházi ág. ev. egyház-tanács** f. június hó 21-én tartott gyűlésén, az iskolai elnökésgé jelentést tett; miszerint Palánszky Sámuel gymnasium tanár ur, egészségi viszonyai miatt, 13 évi bugzó és tevékeny tanári működése után állásáról lemondott s az iskolai tanács ismételt felhívására és felkérésére sem volt hajlandó határozott szándékát megmástani. Az egyház-tanács gyűlés Palánszky Sámuel tanár ur tanári állásáról való leközönsését tudomásul véve, s az eredménytelen buzgalmu tanár ur eredménydus működéséért jegyzőkönyvileg hálás köszönetet szavazott. Mire a leközönszt tanár ur szót emelvén, az egyház-tanácsnak az iránta tanúsított bizalmat újra megköszönve kijelenté; miszerint a jogi téren is, mint ügyvéd tevékeny tagja kíván lenni az ág. ev. egyháznak s mint ilyen az egyház jegyzői tollát továbbra is hajlandó vezetni. Mely nyilatkozatot az egyház-tanács szívesen fo-

gyáva, a lekötözött tanár urat, mint a ki az ügyvédi pályán t. Bodnár István ügyvéd úrnál már évek óta mint fogalmazó működött, ügyházi ügyességnek nevezte ki, ügyiratát ezentel reá bízván.

(1) **Vettük a „Magyar nyelvtár“** június (VI-ik) füzetét következő tartalommal: Támad és rokoni Steiner Zs. — Szöveggyűjtés. Joannovics Gy. — Az „Ért“ névrag. Sonnenfeld Mór. — Dugonics s az altiszai nyelvjáris. — Nagy Sándor. — Egy új magyargramatika s valami az anyanyelv tanításáról. Hinnalvay Pál. — Nyelvtudományi irodalom. Szarvas Gábor. — Adatok a nyelvújítás történetéhez. Fischer Ignác. — Iker szók. Háshz Gábor. — Helyreigazítások. Magyarzatok. Lágler Sándor. Szűts Mór. P. János. A szerk. Szabó Ignác. — Kérdések és feleletek. — Népművel. hagyományok. 1) Szólásmódok. Veres Kúrtly. Nagy L. — 2) Votény mondóká. Béler. Vozári. — 3) Babonák. Ferenczi J. — 4) Népmesék. Weisz. Hamary D. — 5) Bolond mese. Vozári. — 6) Tájéskor. Németh. Szabó Augusz R. Horváth. — 7) Esztergomi sajátosságok. Bakórsz K. — 8) Gyermekek játékok. Szilinszky E. Bakórsz L. — 9) Lakodalmi megívó. Rokonföldi. — 10) Mysterium töredék. Babics Kálmán. — 11) Vegyesek. Felmeri L. — 12) Mester műszok. Kovács A. — 13) Helynevek. Nagy László. — 14) Ruha nevek. Kovács Albert. — 15) Gúnyversek. Ifj. Káplány József. — 16) Népdaok. Kisfaludi Nándor.

A KÖZÖNSÉG ROVATA

Értesítés.

A „vasmegyei gazdasági egyesület“ által f. évi július 2. és 3-ára kitűzött és Sárvárott tartandó arató gépversenyt, érett gabona hiánya miatt, július 8. és 9-én fog megtartatni; mely alkalommal Pernolet és Lhuillier-féle konkolytisztító gépek és egyéb rosták lesznek közszemlére kiállítva és díjazva.

Szombathely, 1874. június hó 23-án.

Strling József
e. titkár.

Sághi Mihály
alelnök.

Felhívás.

Alantírt a f. szabolesi ref. e. megyei gyűlés által megbízatván, Nyiregyháza, Szaboles, Balsa, Vencsello, Gáva, Bercezel, Paszab, Buly, Ibrány, Kótaj, Halász, Rád, Megyer, Besztercz, Kék, Demecser, Gégény, Székely, Ramocsalháza, Ibrony, Tóth, Sényő, Tura, Bogdány, Kemecse, Pazon, Oros, Ujtejtört, Tégllás ref. papjainak és segédpapjainak oly czellali összehívásával, hogy a vallásosság, erkölcsiség és műveltség előmozdítására egyület alakítsanak, kimondatván elvül, az e. megyei közgyűlés által, hogy az egyület tagjaiul ez ügy iránt érdeklődő világiak is örömmel fogadtatnak.

Van szerencsém ezennel fenirt egyházközségek egyházi és világi tagjait, a Nyiregyháza jövő hó 1-én d. e. 10 órakor a ref. iskolaházban tartandó alakuló gyűlésre tisztelettel meghívni.

Kelt Buj, június 24-én 1874.

Ltkéi Péter.

KÖZGAZDASÁGI ROVAT.

Üzleti értesítés.

A nyiregyházi terményesarnoknál jun. hó 27-én bejegyzett terményárak.

Piaczi ár	Kereskedési ár
Rozs 00-00 fontos	100 köbölfelezve
76-80	3.50-3.65
77-80	0.00-0.00
79-80	3.80-3.85
Buza	vánmúza szer. 7.15-7.30
Arpa	3.60-3.70
Zab	6.00-6.50
Tengeri	4.10-4.20
Köles	4.10-4.20
Balt, tiszta fehér	5.80-6.80
Káposztarepce	0.00-0.00
Lenmag	8.00-8.75
Gomborka	8.50-8.80
Kendermag	6.50-6.50
Mák	5.00-6.00
Napraforgóolaj	8.00-1.50
Szesz 30 fok magy. itezo	16.00-17.00
	25

Vasúti közlekedések.

A „tiszavidéki“ vasutvonatok indulása, Nyiregyháza: Miskolcz Kassa felé 5 óra 30 perczkor d. u. és 7 óra 48 perczkor reggel. Nyiregyháza: Debreczen felé indul 10 óra 45 perczkor d. e. és 7 óra 15 perczkor este. Nyiregyháza: Debreczen felé 8 óra 20 perczkor reggel. (szerezen, szombaton 6 óra 47 perczkor este; érkezik 6 óra 5 perczkor este és (szerezen szombaton) 10 óra 17 perczkor d. e.

Feladás szerkesztő: Lukács Ödön.

Szerkesztői levéltáska.

— F.... önek Kis-Várda. A közlemény jövő számban jön. Egy kis eladást kérek. Hálásan köszönök. Voltak a társzat örömmel nyitjuk meg a tartjuk fenn az igért közlemény számára.

— P. J. urnak Eger. Az első versre rákerül a sor. Az utóbi nem adható. Tehetség mutatkozik. Kellő szorgalom sokat tehet.

— U. J. urnak. Igéretünknek szoktunk állani.

HIRDETÉSEK.

Végképeni kiárlás!

Üzletem végképeni beszűntetése végett, az abban találtat mindenféle áruk, u. m. fűszer-, nürnbergi- s rövidáru-cikkkek tetemesen leszállított áron eladatnak; vagy pedig az egész üzlet felszerelvényeivel együtt előnyös föltételek mellett bármikor átvehető. Nyiregyháza, június 28. 1874.

Czucker Herman.

HIRDETÉSEK.

Haszonbérlet.

(3-3)

Kovács Róza urnének pusztasímai mintegy 100 hold tagosított — részben szántó, részben kaszáló földekből álló — birtoka örök áron gyámhatósági beleegyezés folytán eladó, a venni szándékozók megkereséseket akár a tulajdonosnőhöz (Pest, stáció-utca 8-ik szám), akár Kovács Kálmán gondnokhoz Tisza-Igaron intézhetik.

Haszonbéri hirdetmény.

Siehrman Emanuel esődtömeghez tartozó s Kótaj községében jó karban levő

szeszgyár

álékony gőz gép és malommal együtt 187¹/₂-ik évre kedvező feltételek mellett, sörre-hizalással vagy anélkül, haszonbérbe vehető; bővebb felvilágosítást f. é. július 15-ikéig írásbeli vagy szóbeli ajánlatokra nyújt.

Nyiregyháza, jun. 20, 1874.

Engländer Fulop,
tömeggondnok.

(3-2)

A magyar hölgyek számára!

Nélkülözhetetlen minden családnál!!

„CORNELIA“

Bécsi képes hölgy-divatlap.

Megjelen minden 14 nap 1 szám, divat és kézi munkával, egyszersmind 1 nagy szabási minta-ívvel és börtartalmu tárczacikkkel.

Ára évnegyedenként bérmentes postai küldés mellett

csak 1 frt 20 kr.

(egész évre 4 frt 80 kr.)

Lapunk egy eddig elő nem fordult sikert szerzett; az összes hírlapirodalom dicsérete ismeri el, hogy a „Cornelia“ jelenleg a legjobb és legolcsóbb divatlap.

Egy pesti lap ekkép ajánlja föl:

Ha az első számból itélhetünk, ugy lelkiismeretesen kimondhatjuk, hogy e lap a berlini „Bazar“-nál egy hárszállal sem áll hátrább, s annak méltó versenytársa leend. Ajánljuk szorgos kezű hölgyeinknek a megrendelést.

Előfizetéseket elfogad (3-1)

Friese Ferencz Henrik Bécsben,
„a Cornelia“ hivatala.”

Bérbe vagy eladó ház.

Benes Lászlónak (ugynevezett Andesz-féle) 133-dik számú háza a „Nagyvendéglő“-vel szemben több bolthelyiségekkel Szent-Mihály naptól haszonbérbe, vagy örök áron is eladandó. Értekezhetni a tulajdonosnál.

6011/1874 tk.

Árverési hirdetmény.

A nyiregyházi kir. tszék tkvi osztálya részéről ezennel közhírré tétetik, miként Kovács Pálnak, Kiss Dániel elleni végrehajtási ügyében utóbbi töl végrehajtás alá vont s a nyiregyházi 977. sz. tkben A.+1. sorszám alatt bevezetett belső telek a f. évi jul. 1-ső napján ezen kir. tszék hivatalos helyiségében megtartandó másodikk árverésen a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Nyiregyháza, 1874. június 25. tartott tanács üléséből.

(0-1)

Papp László,
ki s. telekkönyvezető.

Értesítés.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy férfi-szabóságom mellett, mindenféle sápkákat készítek, nemkülönben komót-sápkák bellenését is — mindenki megelégedésére, lehetőleg jutányos áron. Megrendeléseket bárholnan posta útján is el fogadok

Gyuris János
szabó-mester Nyiregyháza.

Lakásom: az evang. templom közelében öv. Hüdák Jánosné házában. (2-1)

Bérleti hirdetés.

Berzezen mintegy 385 holdat tevő tagos birtokom (1200 ölével számítva) jövő 1875-ik évi január 1-sőtől 3-6 évre kiadó; értekezhetni a tulajdonos Kemering Jánossal Debreczenhen, N.-Czegléd-utca 2581. h. sz. (3-2)

Minden az adóügyre vonatkozó jegyzői vagy községi munkálatokat, melyek időhöz nem kötetvek, s házánl eszközölhetők, igen kedvező föltételek mellett elláall Nyiregyháza, Sörház-utca 1136. házszám alatt

Rácz Sándor,
nyugalmsított kir. adószedő.

(3-3)